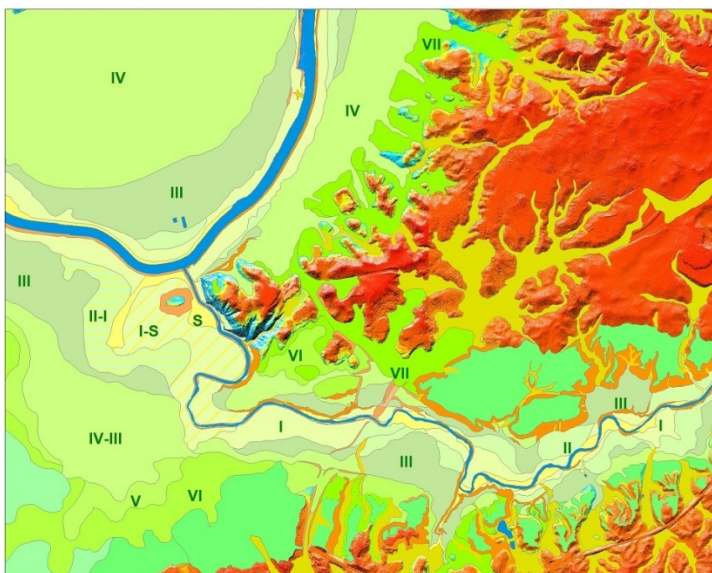

Geologijos dėka Vilnius yra žaliausias Europos miestas

Turbūt nenustebome, kai 2021 m. sausio 4 d. buvo paskelbta, kad Vilnius yra žaliausias Europos miestas. Bet ar pagalvojome, kas gi sukūrė šią privilegiją – ar kunigaikštis Gediminas, įkūręs Vilnių ar vėlesni išmanūs miesto valdovai? Geologų atsakymas yra toks – svarbiausias Vilniaus „teritorijų planuotojas“ buvo paskutinysis ledynas, lėmęs Neries slėnio ir santakos su Vilnia radimaši, suklojęs Šeškinės ozą ir sudaręs sąlygas vykti termoerozijai – amžinojo įšalo atitirpimui, kurio dėka susiformavo Vilniaus eroziniai kalvynai. Jei Neries slėnyje buvo patogiu miestui kurtis, tai dėl stačių kalvyno šlaitų ir gilių raguvų miestas tiesiog negalėjo plėstis rytų kryptimi ir būtent kalvynuose išliko neurbanizuotos žaliosios erdvės.

Kaip byloja Vilniaus miesto geologinis žemėlapis, eroziniai kalvynai ir raguvynai – Sapieginė, Ribiškės, Rokantiškės, Pavilnys, Žemieji Paneriai ir Karoliniškės – užima daugiau nei pusę miesto teritorijos. Tai ir yra žaliosios Vilniaus erdvės.

Su Vilniaus miesto geologiniais žemėlapiais galima susipažinti Lietuvos geologijos tarnyboje (žr. Vilniaus miesto kvartero geologija ir geomorfologija / Guobytė R., Lietuvos geologijos tarnyba. – Vilnius: LGT, 2014. – 76 p.: iliustr.)

Eroziniai kalvynai. Vilniaus miesto geomorfologinio žemėlapis M 1:10 000 fragmentas. Autorė R. Guobytė (Lietuvos geologijos tarnyba)

*Lietuvos geologijos tarnyba
vyr. patarėjas Jonas Satkūnas*